

DIRECTOR:

Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicării repetate după
invoială

REDACTOR:

Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei

Pe 6 luni . . . 100 Lei

Pentru sărănătate 400 Lei

Unirea

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Anul marelui iertări

(+) Așa numește pastorală colectivă din urmă, a episcopatului nostru, Anul Sfânt extins de Sf. Părinte prin scrisoarea apostolică „Quod superiore anno“, din 3 Aprilie c., la toată lumea „extra Urbem“. Asta pentruca să poată avea parte de excepționalele favoruri spirituale și extraordinar de bogatele haruri ale Jubileului bisericesc și aceia dintre bunii creștini, cari n'au putut peregrina anul trecut la Cetatea Veșnică să se închine lângă mormintele sfinților apostoli Petru și Pavel și să îndeplinească acolo cele rânduite pentru câștigarea iertării celei mari, a indulgenței plenare. Și cum numărul acestora este covârșitor față de al norocoșilor pe cari i-au ajutat împrejurările, ori le-a dat mâna, să-și îndeplinească, chiar în inima creștinătății neimputinate, acel dor și datorință sfântă, evident că gestul părintesc al Vicarului Domnului, care cuprinde în dragostea sa pe toți fiii săi, dela margini la margini, nu poate trezi în sufletele acestora decât simțăminte de dragoste filială și hotărârea de a răspunde cu fapta indicației Părintelui comun.

Pentru răsăriteni uniți s'au dat îndrumări speciale. Preasfinții noștri arhieriei întruniți, în zilele de 17—18 Iulie a. c., în conferința episcopescă, după ce au cumpănit și s'au sfătuit prietor la cele sosite dela Roma, au și tictuit o lumenoaasă pastorală în cauză carea, împreună cu o preafrumoasă „Rânduială a iertării celei mari“, credem că se va fi aflând deja în toate parohiile și filiiile, și va fi cunoscută până și în cele mai doite cătune ale provinciei noastre mitropolitane. Aici notăm și noi doar atâta că acest an jubilar „extra Urbem“ ține, pentru noi, până Miercuri, înainte de Înălțarea Domnului din a. 1935, și că indulgența plenară se poate dobândi atât pentru tine cât și pentru sufletele din purgator, toties quoties, adică de câte ori voiește cineva, dacă împlinește condițiunile prescise. Cari, în redactarea succintă a Preasf. Alexandru Rusu, sunt următoarele: 1. Spovedania bună, deosebită de cea poruncită pentru Paști. 2. Cuminecarea cu vrednicie, tot în afară de cuminecarea poruncită pentru Paști. 3. Cercetarea, de 12 ori, a unei biserici ori capele în care se păstrează sf. cuminecătură. (Vizitele acestea se pot face în 12 zile, dar și în mai puține, ori chiar și într-o singură zi, știindu-se că ieșind din biserică și intrând din nou în ea, se socotește ca o nouă vizită, așa că ușor se pot face toate într-o singură zi). 4. Recitarea, în cursul fiecărei vizite, a rugăciunilor: a) Câte 6 „Tatăl Nostru“ și „Mărire“ (odată la gândul Sf. Părinte al Romei) — în fața ușilor împărătești. b) De 3 ori „Credeul“ și odată „Crucii Tale“, — în fața icoanei Mântuitorului. c) De 7 ori „Născătoare“ și odată „Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, mântuiește-ne pe noi“, — în fața icoanei Maicii Domnului. d) Încă odată „Credeul“ în fața ușilor împărătești, ori a unei Răstigniri.

Precum se vede: postulate ușor de satisfăcut. În schimb: foloaze spirituale de neînchipuit, cu puternice reflexe asupra vieții sociale. Enciclopedistul ateu d'Alembert știa prea bine ce spune când scria, după anul jubilar „extra Urbem“, din 1776: „Jubileul ne-a făcut să dăm îndărapt cu o jumătate de veac; încă un jubileu și cauza noastră s'a dus pe copcă“. Și ca atunci a fost înaintea, și după aceea. Așa va fi și acum. Preoțimea noastră, suntem siguri, va înțelege înțelegerea zilelor mari pe cari tocmai le trăiește și va face totul, cu vreme și fără de vreme, după puteri și peste puteri, din ușa altarului și cu orice alt prilej binevenit, ca aceste zile să rodiască întru viață și înmuit, și rodul lor să rămână.

Necredința intelectualilor

Nouii contribuțiuni la o problemă chinuitoare a zilelor noastre

de pr. Ioan Rinea

Distinsul publicist, dl Gavril Todica, într'un remarcabil articol de fond, publicat sub titlul de mai sus în nrul 33 din anul crt. al „Unirii“, examinează cu competența-i cunoscută una din cauzele necredinței intelectualilor noștri: instrucția științifică unilaterală a tinerimii din școlile secundare.

„E un fenomen general indiscutabil — scrie dsa — că oricât de solidă educația creștină ar avea tânărul elev, îndată ce trece la științele pozitive, naturale și experimentale, el începe a se clătina în credința-i de până acum. Oare de ce? Din simplul motiv că nu o poate împăca cu faptele brutale, cu fenomenele evidente ce i-se pun înainte; cu logica severă a raționamentelor pozitive“.

Toată pătura noastră intelectuală trece prin sâta școlii secundare. Și cum școala aceasta oferă elevului primele noțiuni științifice, cum ea așază armatura și jalonează structura formațiunii sufletești a viitorului intelectual de mâine, nimic mai limpede ca figura intelectualului de mai târziu să o proiecteze și anticipeze pe ecranul viitorului destul de fidel, figura studentului de astăzi.

Recunoaștem, da, că științele naturale și pozitive sunt acelea, cari dintr'u început subapă cu putere temelia credinței simple și lovesc cu distrugătoare lovituri de ciocan concepția religioasă ce o aduce cu sine elevul deacasă, producând mari spărturi și turburătoare neliniști în sufletele elevilor, cari încep să vadă și să judece și ei. Ravagiile pustirilor sufletești iau însă proporții cu mult mai mari atunci, când profesorul de științe, în ambiția de a-și exalta propria sa persoană, și de a sublinia mai mult importanța studiului său, lovește cu armele ironiei, ori atacă frontal credința și religia, bagatelizând și umilind lucrurile ce nu le cunoaște, ori declarându-le drept bigotism și obscurantism medieval, fără nici un rost în veacul nostru de lumină. Ce cumplită devastare sufletească produc în sufletele elevilor științele naturale predate de profesori necredincioși, o știu toți cei ce au avut astfel de profesori.

Instrucția științifică pozitivă, și de atâtea ori așa de vădit tendențioasă, însă, nu e singura cauză a desăgărării sufletești a tinerimii studioase. Nu, căci la aceasta operă nefastă colaborează încă o împrejurare de o foarte mare importanță: faptul că tinerimea aceea trece chiar atunci prin cea mai critică epocă a vieții, prin epocă pubertății.

Începând cam cu al 13-lea an al vieții, băiatul începe să-și dea seama că o mare schimbare și transformare se petrece în organismul său. Nedumeriri vagi și neliniști până

acum necunoscute încep să-l cuprindă. Doriții încă nelămurite și impulsivii încă neprecise încep să-l agite. Fantezia aprinsă se agită și ea, ca o mare turburată, fără să știe lămurit ce vrea. Primele simptome ale pubertății își fac apariția lor neîndoioasă.

Și dacă băiatul nici când nu poate fi lăsat fără un mentor povătuitor și îndrumător, cu atât mai vărtos în această epocă critică a vieții trebuie să albă un sincer și iubit prieten și sfătuitor. Mulți sunt, cari spun că lăsarea în neștiință a tânărului asupra delicatelor chestii ale epocii adolescenței e soluția cea mai potrivită a acelora. Ori, acest fel de a vedea lucrurile, nu e o soluție ci o lașă ignorare a unei grave probleme de educație. Căci, dacă pornirile și impulsivii ce se deșteaptă și se agită nu le stăpânim și nu le îndrumăm cu o voință tare pe o matcă bine definită, își croesc ele drum pe unde le mână patima oarbă. La întrebările arzătoare ce-l chinuesc și-l usucă pe picloare, tânărul, dacă nu capătă răspuns satisfăcător, caută el însuș acel răspuns, unde crede că-l va găsi. Și cu lămuriri i-se îmble prietenii mai inițiați în tainele vieții sexuale, apoi literatura ușoară și erotică, persoanele de sex divers ușurate, tot felul de distracții vinovate etc. Pe drumul acesta apucat, tânărul se îngoadă în mocirla păcatului, ori în noianul vicilor rușinoase.

Aproape toți educatorii sunt de acord că tânărul trebuie lămurit de cineva asupra marilor primejdii ce-l pândesc cu intrarea lui în epocă pubertății. Puțini sunt cari cred că sarcina acestor lămuriri revine numai medicului școlar. Majoritatea absolută a educatorilor sunt de convingerea că tuturor lămuririlor din acest domeniu trebuie să le premeargă o temeinică educație religioasă. Pânditoarele primejdii ale vieții tinerimii trebuiesc prevenite prin o conștiințioasă profilaxie morală. Tânărul trebuie lămurit asupra rostului și idealului etic al vieții veșnice a sufletului său. Voința de a te înfrâna și a te stăpâni, și lupta necurmată pentru biruința eului tău superior asupra eului animalic inferior, pasiunea pentru păstrarea curăteniei și pentru păzirea vieții caste, cultul Preasfintei Fecloare, ruga umilită, mărturisirea și primirea deasă a lui Iesus Euharisticul, — iată în rezumat armele morale ale educației religioase cari pregătesc terenul sufletesc al tânărului, înainte de a l-se da lămuriri competente în chestiunile așa de delicate ale problemei sexuale.

Aproape toți educatorii sunt de părerea că toate lămuririle date în această gîngășe chestiune, fără o prealabilă educație religiosomorală, mai mult strică decât ajută, și tânărul

se încurcă inevitabil în lațurile păcatului necurăției.

Și păcatul acesta vine să completeze și desăvârșească în sufletul tinerimii opera de pustire sufletească a profesorilor materialişti și necredincioși. Și dacă sentimentul religios nu l-a putut stinge definitiv îl va stinge uriciunea păcatului.

Dacă frumoasa și sublima floare cerească a credinții crește și trăește numai în suflete curate, netrebnica și urâta burulană a necredinții are drept pat cald vieața necurată. „Nu poți culege din spini struguri” — spune cu drept cuvânt Domnul. Numai apa curată și liniștită reflectează chipul soarelui, nici când însă apa murdară și turbure. Numai cei curați cu inima pot vedea pe Dumnezeu cu ochii credinței.

Mal mult decât prezența unei oare care științe materialiste și unilaterale, absența unei conștiințe etico-religioase e ceea ce ucide credința în sufletul elevilor școlilor noastre secundare, și ei, cei ce în casa părintească au învățat să se închine cu evlavie seara la icoana Maicii Domnului, și la școala din oraș au plecat având pachetată în bagaj o cărticică de rugăciuni, — sfârșesc la învățătură a nu se mai cunoaște pe sine înșiși și a nu mai crede în nimic. Să nu ne temem de loc de știința cea adevărată, căci, după cum spunea filozoful Bacon de Verulam: „Puțină știință depărtează de Dumnezeu, multă știință însă apropie de El”.

Și cum educația religioasă morală — (să nu se confunde cu instrucția religioasă, care percurge programa analitică și pune note) — cade exclusiv în sarcina preotului-profesor de religie, e clar că măsura în care izbutește el a forma și a modela după idealul creștin sufletele elevilor săi în școală, va fi, în bună parte, măsura nivelului credinței intelectualiilor noștri în viață. Scurt: Sufletul intelectualiilor noștri e în bună parte așa, cum l-au putut forma profesorii lor de religie. — Grea sarcină și imensă răspundere pe umerii lor!

Credința mai e, în fine, un mare dar al lui Dumnezeu, pe care-l dă numai celor ce îl caută pe El cu umilință.

Doamne, adauge-ne nouă credința.

Pacea, de dragul lui Isus Euharisticul. Congresul Euharistic Mondial în acest an (Octombrie 1—14) se va ține în Buenos-Aires, capitala statului Argentina din America de Sud. Se fac pregătiri uriașe în vederea reușitei cât mai grandioase a praznicului acestuia de închinare Impăratului Veacurilor, care trup s'a făcut și s'a sălășluit întru noi, cort făcându-și din fiecare chivot al sfințelor noastre altare. Și-au anunțat participarea cete de pelerini din Belgia, Cehoslovacia, Iugoslavia, Franța, Olanda, Germania, Italia, Ungaria, Elveția Statele Unite, Polonia, Portugalia, Japonia, Anglia, Spania, și din toate părțile pământului, așa că acest congres promite să fie ceva nemaivăzut.

În apropierea Argentinei se află însă cele două state în războiu nesfârșit, după toate armistițiile încheiate, *Bolivia și Paraguay*. Adânc întristați de această stare de lucruri, patru mitropoliți și un cardinal au trimis, în numele Comitetului aranjator al Congresului Euharistic Mondial, o telegramă comună cărmuirii celor două state beligerante, rugându-i să înceteze războirea, ca împreună cu toate neamurile pământului să poată sărbători și dânsii cu popoarele lor pe Isus Euharisticul, veșnicul Impărat al Păcii. La ceea ce președintele republicii Paraguay a răspuns numai decât:

„Adânc recunoscător pentru invitarea nobilă a Ierarhilor statelor vecine, rog pe Preasfinții Voastre să aveți toată încrederea în năzuința mea de a-mi împlini o dorință fierbinte, care este: pacea cu Bolivia, și încă înainte de marele eveniment ce întoarce privirile întregii lumi catolice spre America de Sud. Guvernul de Paraguay nutrește buna intenție, de a propune, cu termen imediat, încetarea ostilităților, și astfel dorește să soluțio-

neze acest al doilea conflict, amăsurat normativelor spiritului și culturii creștine. *Ayala Eusebio*”.

Tot în sens la fel de împăciuitoare a răsunat și *Salamanca Daniel*, președintele Boliviei. — Preamărit să fie Impăratul Hristos, izvorul a toată pacea și a bunei înțelegeri între singuratici și neamuri!

Mâna Părintelui Ceresc

— Amintiri, despre un preot rus convertit —

La Nijnj-Nowgorod, unul dintre centrele cele mai cunoscute ale comerțului rusesc, în ziua de 23 Septembrie 1933 a murit cel mai caracteristic dintre toți preoții rușii convertiți: *Părintele Alexei Ziernianinow*. Moștenise de la tatăl său, preot rusesc la Bolșe Murașchino, pe malul Volgei, o sinceră stimă a credinței catolice și studiind merem, ajunsese la convingerea adevărului catolic. Odată ajuns aci, n'a mai luat în seamă nici o piedecă. Cu nouă ani înainte de manifestele lui Neculai II privitor la libertatea conștiinței, a depus în mâinile parohului catolic de Nijnj-Nowgorod mărturisirea crezului catolic.

Vrând să câștige pentru adevărul cunoscut dreptul cuvenit, făcu de trei ori episcopului ortodox al eparhiei sale, în formă de îndoaială, dovada rătăcirii ortodoxismului oficial. Urmarea acestei polemice, unice în felul său, fu arestarea curajosului preot și închiderea lui în fortăreața Susdal, destinată în deosebi pentru reneșterea credinței oficiale al țarilor. Dar aici Păr. Alexei, cunoscând foarte amănunțit cărțile bisericăștii ale răsăritului, aduse în sfârșit pe toți arestanții, și chiar și pe soldații ganizoanei, la catolicism. Nu voiu uita niciodată hazul cu care bătrânul mi-a povestit dureroasa desamăgire ce a încercat-o în fața acestei reușite neașteptate, comandantul ortodox al închisorii, care nu era altul decât un cucernic arhimandrit. Ce era de făcut? După

Foița „Unirii”

Din timpul războaielor contra lui Napoleon

O scrisoare a preotului militar Iosif Bucov*)

Prea Sfințite Părinte,

Dacă starea schimbăcioasă a sănătății, dacă neapărata învățătură a limbei nemțești nu mi-ar fi răpit atâta vreme, dacă nenumăratele încăierări ale acestui războiu și, în urmare, nebănuitele mutări din loc în loc nu m'ar fi turburat și împiedecat atât de mult dela scris, atunci în loc de două epistole (dintre care cea dintâi [1]794 din Heidelberg, a doua din [1]795 prin Domnul întâi locotenent Cutean din Lorch). Vaș fi scris cel puțin într-o jumătate de an una, nu numai ca cel mic către cel mare pentru împlinirea unei datorii,

ci și pentru a dovedi dragostea mea delicată către Prea Sfinția Voastră pentru multe și însemnate binefaceri cu care m'ați acoperit. Fără îndoaială că oricine mă va învinui de lene la scris, învinuire la care aici și acum numai atâta pot să spun cu sufletul împăcat: Sufărințele, ce am îndurat în acest război, se pot simți, dar nu povesti, și cu atât mai puțin scrie. Cum și cu ce noroc s'a purtat acest război până acum, Prea Sfinția Voastră veți fi aflat de bună seamă din cele spuse de cei ce au plecat de aici acasă.

Situația de acum a războiului e aceasta: Armistițiul a început la 12 Ianuarie, iar la 21 Mai Austrieii îl curmă; în urmare peste zece zile reîncepe războiul. Vom vedea, dacă ai noștri sau Francezii vor ataca mai întâiu. În Italia ai noștri au atacat mai întâiu, *însă foarte fără de noroc**, și anume regele Sardiniei unit cu armata noastră a trebuit să se retragă până la depărtare de două ceasuri de scaunul său de domnie numit Turin, pe care, ca să nu-l ocupe Francezii, *au cerut dela dânsii armistițiu** de 14 zile, în care timp să se poată trata pacea și, astfel, a fost silit să încheie pacea sub orice condițiuni, iar în cele din urmă gazete se spunea, *că au pierdut Impăratul Pavla încă cu trei orașe, și cum că un general franțuzesc au plecat cu un colon asupra Romei**.

*) Scrisoarea de față e redactată în limba latină. Expresiunile și rândurile subliniate, însă, sunt scrise în românește cu slove chirilice, pentru a putea strecura unele știri nefavorabile conducerii Armatei Austriece, pe care cenzura militară de atunci le-ar fi suprimat, de bună seamă. Ele constituie tot farmecul scrisorii. (P. I. G.)

Dacă socotim punct de punct legătura tuturor împrejurărilor, *nu avem nice o nădejde de a putea birui, din potrivă, frică destulă că ne vor alunga**) Pentru ce? Ar fi greu să arăt în scrisoare, *doară voiu avea norocire cu gura a povesti peste scurtă vreme, de ne vor învinge Franțozii, iar de sar întâmpla să-i mai batem încă odată pe dânsii, atunci nu trag nădejde de pace nice peste un an și jumătate**.

Ce privește folosul neamului nostru oblidit, *mai bine că ține, decât că s'ar găta tabăra**). Nu face nimic că ai noștri, în asemănare cu cei din alte regimente, au suferit cu mult mai mult, — și aceasta va avea urmări bune; acum văd mai întâiu în ce legături se găsește cu alte popoare, și aud judecățile acestora asupra lor. Acum recunosc cel mai cumiști dintre ei greșala părinților, că nu i-au îndemnat la învățătură, iar cei mai proști rād de tâmpenia lor și blastemă totodată, *că nu șau dat pruncul la școală**, când Impăratul Iosif poroncise, *ce au dus daruri tisturilor, ca să nu-i dădă copilul la învățătură***).

Și scopul cuvântărilor mele publice era totdeauna, să le strecor oarecare cunoștință despre lucrurile lumești, și atâta pot asigura că cei ce au intrat în războiu în [1]793 au dobândit o mai mare îndemănare în arme și în meșteșugul vieții decât cei ce învățau carte patru sau cinci ani, dar din satul lor nu les. Alt folos e: că, sub durata acestui război, plutonieri dela patru plutoane, anume doi dela Regimentul întâiu: Nicolae Muntlan și

**) Ca și astăzi învățătorilor și autorităților coruptibile. (P. I. G.)

*) Păr. I. G., invitat de direcțiunea marelui cotidian francez *Le Memorial* din Saint-Étienne, Loire, a publicat un documentat și interesant studiu: „Cultul generalului Berthelot în România” (în N-le 195—201 din 14 până în 20 Iulie a. c. ale numitului ziar cu opt ediții pe zi). Aducându-i cuvenitele mulțumiri, direcția acestui ziar îl roagă pe Sf. Sa să prepare alt studiu asupra influenței franceze în România. Cum această influență, în principatele dunărene, e destul de bine studiată de Pompiliu Eliade, N. Apostolescu, N. Iorga, V. V. Haneș și mai recent de I. M. Rașcu, cercetările P. I. G. se limitează la Transilvania și, anume, până la 1918. Ca o pargă a acestor cercetări, publicăm în cele următoare scrisoarea preotului militar, Iosif Bucov, dela Regimentul de graniță al Românilor Ardeleni de pe vremuri, către episcopul Ioan Bob. Prin informațiile bogate ce conține, precum și mai ales prin spiritul antiaustriac de care este animată, această scrisoare va constitui, nu ne îndoim, deliciul cetitorilor de astăzi. (N. Red.)

sfatul arhimandritului, Sfântul Sinod dela Petersburg hotărî, ca de aci încolo Zierclaninow să locuiască sub pază, pe mica sa moșie, din mijlocul codrilor de mesteacăn pe râul Volga. Acolo, ca și mai înainte, se ocupa cu studiul și cu scrisul, apărându-și și cu peana convingerile sale. Dintre operele sale cea mai interesantă va rămânea pentru totdeauna descrierea stării clerului ortodox în Rusia țaristă, sub titlul: „Oamenii necuviințioși”. Până acum a ieșit numai un tom al acestei opere. Al doilea se află în manuscris la Cracovia.

După manifestele lui Neculai II, Părintele Alexei se mută la Petersburg, unde fu cel dintâiu paroh a capelei greco-catolice pentru Rușii convertiți cari doriau să-și păstreze ritul lor răsăritean. Mitropolitul ucrainean unit, Păr. Andrei Șeptykij, fiind liberat, sub guvernul lui Kerenski, din surghiunul în care-l aruncaseră autoritățile militare rusești după cucerirea Galiciei răsăritene, ținu la Petersburg, în 1917, cel dintâiu sinod rusesc catolic cu preoșii convertiți. La acest sinod luă parte și părintele Zierclaninow, împreună cu păr. Leonida Feodorow, numit din partea Mitropolitului de exarh al Rusiei întregi. Dar bolșevismul nimici începutul așa de îmbucurător al operelor unirii în Rusia. Păr. Feodorow, ca și păr. Zierclaninow, fără arestați amândoi, fiindcă bolșevicii ca și înaltașii lor pravoslavnici dela cârma împărăției rusești, urau de moarte până și gândul răspândirii Sfintei Uniri între Ruși.

Pus în libertate, păr. Alexei nu la multă vreme și-a putut serba jubileul de 50 de ani de preoție. Cu acest prilej a primit dela Sf. Părinte demnitatea de prelat domestic al Sanctității Sale. Dar exact la anul a fost surghiunit din nou, întâiu la Iekaterinburg în Ural, iar mai târziu la Tobolsk, în nordul Siberiei. Era de 80 de ani, și totuși bolșevicii vedeau într-insul o mare primejdie pentru ei. Parohianii latini dela Tobolsk la început erau nedumeriți din cauza ritului oriental al bătrânului exilat,

Ioan Pop, și doi din al doilea: Macedon Pop și Ilieș, au ajuns ofițeri, — toți patru oameni, de cari putem lega cele mai bune nădejdi. Muntian și Ioan Pop, pentru marea lor vitejie s'au făcut vrednici de medalia de aur, iar Ilieș de cea de argint. De aceea mai ușor decât alții și-au făcut norocul*). Mai avem încă doi plutonieri, oameni tineri, foarte frumoși și bine notați, a căror înaltare, dacă s'ar face repede, ar fi spre bucuria și cinstea națiunii. Amândoi sunt din Regimentul al doilea și se cheamă unul Bloca din Monor, celălalt Puica din Șchieuș. Acum sunt tare mândriși, că alții mai pușini vrednici și înzestrați și cu purtare mai rea, ca chiar o rubedenie oarecare a episcopului Adamovits, au fost înaltași, cu necotirea lor, pentru că alții din alte neamuri și-au făcut și-și fac norocul prin patroni sau daruri; ei, însă, tineri săraci, nu pot face așa.

Dacă însă Preasfinția Sa, bunul nostru episcop, mișcat de milă și bunăvoință, înțelege să facă ceva pentru slava regimentelor noastre românești, atunci acești tineri trebuie a-vuți în vedere înaintea tuturor, mai cu seamă Puica. Dacă voiu avea norocul să primesc milostiva incuviințare pentru acest smerit proiect, nu voiu zăbovi a trimite și planul cum li se poate veni în ajutor. Cu cea mai adâncă cinste către Prea Sfinția Voastră, rămân prea supus și prea plecat (ss) *Iosif Bucov*, preotul militar al vestitului regiment al Românilor din Ardeal. Dată în Archen Schwang 28-a Mai 1796.

Păr. I. Georgescu

dar văzând sinceritatea credinței catolice într-insul, îl îndărgiră sincer după scurtă vreme.

Surghiunirea păr. Alexei chiar aci, nu s'a întâmplat fără o deosebită rânduială a Proniei cerești. Și iată de ce: La Moscova se formase o congregație femeiască, terțiară dominicană de ritul răsăritean. Bolșevicii, furioși peste măsură, le-au exilat numai decât pe bițele Surori, despărțindu-le și risipindu-le prin diferite închisori siberiene. Sărăcia în care au fost aruncate aceste Surori era așa de mare că nici măcar rosare — altfel atât de populare îndeosebi în cinurile S. Dominic, — nu aveau. Ca să satisfacă oarecum acestui dor al sufletului lor, Surorile surghiunite s'au folosit de sforicele, pe cari trăgeau cocoloașe de pâine moale de care căpătau în temniță. Un grup al acestor Surori a fost escortat într'o localitate de pescari — păgâni, și ortodocși cu numele, — dela gura marelui fluviu siberian Obi, acolo unde se revarsă în marea înghețată de Nord. Bunele Surori, n'a trecut mult, și au isbutit să convertiască la Sf. Unire acea lume uitată și de stăpânire și de ortodoxie, după ce în prealabil i-au lămurit pe toți într'ale ritului răsăritean. Atunci a venit apoi momentul providențial al păr. Zierclaninow: aflând că dânsul s'ar afla la Tobolsk, toată populația aceasta creștinească, odată cu primăvara și cu topirea ghețurilor, s'a imbarcat pe luntri și s'a dus la dânsul după lumină și mângâiere. Și bunul păstor octogenar le-a împlinit cu drag dorința: le-a slujit, le-a vestit cuvântul adevărului și i-a împărțit cu Sfintele Taine.

Primăvara anului 1932 i-a adus învoirea de a locui la fiul său din Nijni Nowgorod, unde a și murit anul trecut, la vârsta de 86 de ani. Nu știm de-a avut, de n'a avut preot catolic la căpătâiu. Știm însă c'a murit credincios Sfintei Uniri, pentru care lucrase și suferise atât de mult. — Veșnică să-l fie pomenirea și cu dreptul să se numere!

P. Felix Wiercinski S. I.

Nunțul apostolic la Baia de Criș. Credincioșii noștri din Baia de Criș au avut Sâmbătă, în 24 August c., rara fericire de a vedea în mijlocul lor doi oaspeți înalți: pe trimisul Papei, *Exc. Sa păr. Valerio Valeri*, și pe *Exc. Sa păr. episcop Valeriu* al Orăzii.

Asta în urma faptului că petrecând Ex. S. Nunțul vara la *Stâna de Vale*, de acolo a făcut o excursie la minele de aur dela Brad, însoțit fiind de păr. episcop Valeriu, păr. canonic Macaveiu dela Blaj și păr. asumpționist Merloz din Beluș.

După vizitarea minelor, a doua zi, Sâmbătă dimineața, păr. episcop Valeriu, păr. Macaveiu și păr. Merloz s'au deplasat la Baia de Criș, unde mergând dedreptul la biserică, au (slujit) sf. Liturghie.

Credincioșii, cari încă de seara luaseră știri despre venirea înalților oaspeți, au tixit biserică. La sfârșitul liturghiei păr. episcop a rostit o scurtă predică, care a impresionat profund pe credincioși. Păr. protopop N. Bolboca, emoționat, mulțămeste înaltului Ierarh pentru cinstea și rara fericire ce s'a făcut credincioșilor, de a vedea iarăși în mijlocul lor pe fostul lor episcop, care acum 13 ani tot dela acest altar a vestit evanghelia lui Hristos. Poporul nu poate uita gestul de rară nobleță a fostului lor episcop, care când și-a pus mai întâiu piciorul în biserică lor, le-a donat un frumos potir.

După sf. slujbă, o surpriză rară: la casa păr. protopop s'a oprit o mașină, din care a descins *Exc. Sa Nunțul*. Trimisul Papei a intrat într'o casă preoțească de a noastră și a luat dejanul. Intreaga casă părea cuprinsă de

o atmosferă sfântă și sărbătorească. A fost o clipă ce nuse poate uita, când cei doi Ierarhi au împărțit binecuvântări: Păr. protopop Bolboca împlinind vârsta de 82 ani și 53 ani de preoție, cu 1 Sept. trece la pensie. A avut deci rara fericire ca la încheierea activității sale să primească binecuvântarea trimisului Papei, și a fostului său episcop, care înainte cu 13 ani l-a făcut canonic onorar.

Păr. episcop Valeriu a avut o inspirație fericită de a-l duce pe trimisul sf. Părinte prin parohii și într'o casă preoțească, ca să cunoască căminurile noastre preoțești, unde s'au cultivat și păstrat cele mai scumpe comori ale noastre: credința în Dumnezeu și iubirea de neam. Din (atari) modeste și sfinte case au eșit atâșta oameni mari, cari au condus în trecut și conduc și azi destinele neamului românesc. (ip.)

Inceput semnificativ. Grăiască faptul însuși, pentru că e mai elocvent ca orice vorbe, oricât de mălestrite.

Parohia *Cicârlău* din Eparhia de Nord își are Reununea sa Marlană. Cum regula marlanistă prevede exerciții spirituale pentru membri, aceștia s'au gândit să le țină cât se poate mai bine. Și de fapt le-au ținut într'un chlp cum nu mai avem caz: au plecat pe picioare, cu toții, vre-o 200, în frunte cu devotatul lor preot, păr. *L. Gherghel*, în spre *mă-năstirea Bixadului*, cale de zece ore. Acolo apoi, lăpădând toată grija cea lumească, s'au dat cu totul gândului mare al curățirii și mântuirii sufletului. Indrumător duhovnicesc fiindule păr. egumen *Atanasie Maxim*, au petrecut în sfântă reculegere zilele de 18—20 August c., ascultând cu atenție încordată seria de cuvântări a păr. egumen și prinzându-i povețele mântuitoare.

Pe viitor se proiectează să facă la fel mai multe parohii deodată, și tot la Bixad. — Ce indicație plină de înțeles în acest prim pas pe cale nouă la noi Români uniți!

Distincție binemeritată. Pe neașteptate, dar pe cel ce a primit distincția surprinzându-l mai mult ca pe oricine altul, — cu toții știindu-l vrednic de ea, — Vaticanul a învrednicit de aleasă cinste pe unul dintre preoșii de seamă ai arhidiecezei: a trecut pe păr. prepozit și vicar capitular IACOB POPA în rândul prelaților papali. Vestea acestei numiri nu poate decât să umplă de bucurie pe toți căți cunosc pe noul *Illustrisim*. Și cine, mai ales în cuprinsul arhidiecezei, nu cunoaște acest servitor al Domnului, vieța căruia, de ani îndelungați, se cheltuește zi cu zi, și oră cu oră, între altar și masa de lucru, la datorință, până la uitarea chiar și a postulatelor sanitare? — Bucuroși și noi de această distincție dată la timp și cui se cuvenia, zicem din suflet: Intru mulți ani încă, *Illustrisime!*

Știri mărunte

Personale. Preaveneratul Ordinariat arhiepiscopesc a făcut mai nou următoarele schimbări în rândurile clerului: păr. *Gavril Covăsan* din Ibănești, paroh la Sântu; par. *Victor Pop David* din Porumbacul-de-jos, paroh la Blăjel. — Administratori parohiali au fost numiți neo-hirotoniții: păr. *Petru Sucu* (celibe) la Satumare (distr. Odorheiu); păr. *Simion Rusu* la E-liseni; păr. *Ioan Țălnariu* la Baraolt; păr. *Martin Socaciu* la Turia; păr. *Ioan Moldovan*, cooperator la Târgu-Mureș. — Păr. *Romul Cismașiu* (celibe) și păr. *Octavian I. Barna* au primit decree de jurisdicție. Păr. *Victor Oros*, profesor, a rămas și pe mai departe în aceeași calitate la Școala Normală de băceji. — Pedagogi au fost

numiți abs. de teologie: *Iacob Borcea*, la Școala Normală de băieți, și *Ioan Popa* cu *Ioan Berariu* la Internatul vancean de băieți.

— In eparhia Lugojului: pâr. *Nic. Boboca* din Baiadecriș s'a retras, cu 1 Sept., în pensie; pâr. *Ioan Oltean*, admin. paroh. în Secaș, a fost trecut la Boușarul-de-jos; pâr. *Păun Madincea* din Minișel a fost trecut la Secaș; nouhirotinitul pâr. *Virgil Ungureanu* a fost numit admin. paroh. la Baiadecriș, iar pâr. *Alex. Nistor*, tot neohirotinit, a rămas la dispoziția Ordinariatului.

— In eparhia de Nord: pâr. *Gh. Goia*, paroh în Fărcașa, a fost trecut la Vad; rev. *Gh. A. Costin*, abs. de teol., a fost numit actuar la Serviciul administrativ, iar pâr. *Iosif Fucec*, paroh în Ferești, a fost trecut în deficiență.

Schimbări în corpul didactic al școlilor de la Blaj. La *Academia Teologică*: Rev. Dr. Augustin Popa, directorul nostru, trece de la Științele Biblice la Dreptul Canonic, iar nou numitul pâr. Dr. Septimiu Todoran vine la Științele Biblice. La *liceul de băieți*: P. Vasile Cristea, asumpționist și pâr. Victor Crețu, profesori de religie. La *liceul de fete*: dș. Eugenia Todica, rom.-latină; dș. Victoria Popescu, latină-elină. *Școala Normală de băieți*: d. Virgil Fulicea, desemn-caligrafie (anul trecut la liceul de băieți). *Școala Normală de fete*: Sora Carmela Georgescu, l. română, datorințele învățătoarești. *Școala Comercială de fete*: dna Letiția dr. Pop n. Circa, Geografie economică. *Școala de menaj*: dș. Silvia Comșa, literatură (anul trecut la Școala normală de fete) dș. Aurora Vereșmorteau, literatură (anul trecut la liceul de fete) și dș. Maria Socol, științele menajului.

Congres agrist eparhial la Zălau. E al diecezei de Oradea și se va ține în zilele de 7—9 Septembrie c., sub prezidiul pâr. episcop Valeriu. Programul bogat și cunoscuta râvnă a agriștilor orădani promit serbări grandioase. Cu același prilej se va face și sfințirea bisericii celei noi din Zălau. Afluența participanților e de prevăzut că va fi mare foarte.

Locale. Sâmbăta viitoare, de praznicul Nașterii Preacuratei, va *predica* în catedrală pâr. *Eugen Bucur*, prof. la liceul de băieți.

Reculegeri sufletești în Cigmău (eparhia Lugojului). Fără multe formalități, pâr. Victor Boca, parohul Cigmăului, s'a îngrijit și a reușit să aranjeze, de Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul, bine roditoare reculegeri sufletești în parohia sa. Incepute din presara praznicului bisericesc, s'au continuat a doua zi ziua întreagă, ca să se încheie în ziua următoare cu împărțirea celor ce n'au putut face acest lucru în prețiuă, mărturisindu-se numai în după amiaza sărbătorii. Seria cuvântărilor potrivite momentului le-a rostit pâr. *Dumitru Neda*, redactorul nostru, care a ascultat și mărturisirile, multe la număr, făcute cu acest prilej prielnic și bine folosit.

Nouii levii. In ultima ședință consistorială mitropolitană, între altele, s'a hotărât și cari postulanți să fie primiți în albul clerului tânăr. Au fost mulți cei ce au bătut la porțile Seminarului Teologic. De atari sunt însă împrejurările că nu li-s'a putut deschide decât următorilor: Sever Barbu (Glogoveț), Ilie Cismașlu (Ludoș), Emil Crișan (Noșlac), Simion Crișan (Beldiu), Victor Gărlonța (Tătărlău), Alexandru Pop (Teiuș), Petru Suciu (Blaj), Simion Stoică (Gura Râului) și Ioan Vlad (Calvasăr). — Să fie într'un ceas bun!

Bucuria din Hotenii Maramureșului. Se pot face lucruri mari și frumoase și în centre mici ca număr de suflete. Așa dovedește pilda filiei Hoteni unde, în ziua de 12 August c., pâr. canonic *L. Vida* din Baiamare a avut mângăierea să primească sărbătorește în Reuniunea Mariană mai bine de 100 membri,

în mijlocul unei însuflețiri sfinte cum rar întâlnește omul. La bucuria localnicilor au luat parte și mulțime de credincioși din satele învecinate, urcând numărul celor ce s'au apropiat de Sfintele Taine la aproape două sute.

Basilianii dela Grottaferrata la Sf. Părinte. Semioficiosul Vaticanului, *L'Observatore Romano*, în numărul său din 22 August c., aduce știrea că mănăstirea basiliană din Grottaferrata s'a prezentat deunăzi Sfântului Părinte în completul său, cu monahii, novicii, postulanții, seminariștii și alumnii tipografiei mănăstirești. In numele tuturor a vorbit pâr. egumen Isidor Croce, căruia i-a răspuns Vicarul Domnului în termeni extrem de călduroși. »Grottaferrata, — a spus Sf. Părinte, — e una singură în toată lumea, și mi-e nespuse de dragă, pentru că e unică în ce-i privește valoarea istorică-religioasă și ca depozitară a tradițiilor răsăritene splendid brodate și susținute de spiritul devoțiunii filiale și a supunerii fără de margini față de Scaunul Apostolic», Spirit, în care se va lucra și pe mai departe în această ctitorie a sf. Nil, precum și în cele două filiale ale sale din Calabria și Sicilia, după cum a mărturisit P. Isidor Croce.

Dar dac'o fi Dumnezeu? Corespondentul din Riga al cotidianului englez *Times* scrie lucruri de necrezut din Sovietia. Nici mai mult, nici mai puțin, adecă, decât că: autoritățile bolșevice au dat drept mușicilor să se roage în biserici pentru ploaie. Că-i secetă cumplită în acele părți. Și aleargă mușicii la biserici pe capete și se roagă din baierile inimii. Mai mult: ies la țarini, în procesiuni numeroase, cu preoți în frunte, cu prapori și icoane și cântând cântece religioase, între lacrimi și suspine. Noua generație se uită uimită la bătrînii plini de cucerie. Ziaristul englez notează c'a auzit, în Saratovul de pe Volga, cu astfel de prilejuri, băiețandri între două vârste, întrebându-se, îngândurați: »Mai știi? Dar dacă, totuși, o fi un Dumnezeu? Și observă: creșterea sentimentului e în plină creștere și în Bolșevicia, și nici o putere omenească n'o mai poate stavili.

Pelerin, cum nu prea sunt. Muncitorul cu palma *Petru van den Bongard* din Tegelen (Olanda) și-a pus o în cap, în ciuda celor 73 de ani ai săi, să vadă Roma și pe Sf. Părinte. Și fiindcă n'a putut să vină cu pelerinajul de anul trecut, a plecat la drum, anul acesta, singur și pe jos. Și-a construit un cărucior pe trei roate, l-a încărcat cu ceva haine de pat și de corp și în 6 Iunie c. și-a început calea. După ce a parcurs în felul acesta 2020 Km., peste Belgia, Franța și Italia, în ziua de 27 Iulie la ora 15, și-a văzut visul cu ochii: Cetatea Veșnică. A doua zi, împreună cu alții, a fost primit în audiență de Vicarul Domnului.

Telefonul „Unirii“

D. Rușor. Mulțumim pentru celea trimise. Pre-cum ați văzut, am reținut esențialul. Mai mult nu ne-a îngăduit spațiul și, pentru orientarea lumii cetitoare, nici nu era absolut necesar. Har Domnului, ploile de daruri cerești, cari sunt misiunile populare, sunt deja bine cunoscute și când ai notificat locul unde și, prilejul din care s'au ținut, apoi preotul misionar și, pe cât se poate, numărul apropiierilor de Sfintele Taine, ai spus chiar destul. Tehnica lor, ca să ne exprimăm așa, este doar aceeaș pretutindenea și amănuntele, mai ales când e de reproduc mai multe reportajii similare, nu numai că sunt de prisos, dar sunt și plictisitoare pentru cetitori. Ca de alte considerente ale unei tipărituri cu rânduri numărate nici să nu mai pomenim. Ne-am înțeles; așa-i? Și deci: Clara pacta, boni amici, — cu Sf. Voastră și cu toți pe cari îi privește.

P. Reghin. Noi așa știm că »Astra« e o instituție culturală și, deci, și de împăciuire a spiritelor, nici de cum însă de vrajbă. Ori de ce fel de vrajbă ar fi vorba. De cea confesională mai puțin ca de oricare alta, fiind ea în aceeaș măsură a uniților, cași a ortodocșilor, și, prin urmare scoasă cu totul din orice hartă ce ar putea jigni una sau alta din părți. Acest imperativ al echității se vede că l'a făcut uitat despărțământul Reghin al »Astrei« când a tipărit nerumegata broșurică: »Figuri Mureșene« de dd. Dr. Eugen Nicoră și Vasile Netea.

Trebuia să știe numiții dd. autori că fraze ca acestea: »G. Șincai a luptat cu îndârjire și cu entuziasm și împotriva bisericii papale care s'a pus în slujba ideilor politice maghiare și a avut o atitudine desaprobativă față de trecerea unei părți a românilor ardeleni la biserica Romei«; apoi aprecieri ca acestea, despre episcopul Bob: »om uricios și cu puțină învățătură«; »dușman al inteligenței deosebite«; »un suflet mic, un om neînțelegător și un rău român«, care »a slujit cu hărnicie planurile dușmănoase ale stăpânirii« etc. (pag. 25—27); așisderea și bănuiala aruncată memoriei ep. Lemenyi, care, ar fi »continuat rolul urât al lui Bob« (pag. 46). — zicem: trebuia să știe numiții dd. autori că acestea sunt neadevăruri sfruntate, ce nu pot decât să jignească. Ori poate Domniile lor tocmai asta au intenționat-o? Ne-ar plăcea să știm. Și chiar dacă acesta le-ar fi fost gândul: de ce țin să invenineze biete suflete simple dela sate, și încă sub egida și pe banii »Astrei«, când pentru așa ceva, mai mult ca sigur, le-ar fi stat la dispoziție anumite coloane de gazete ori reviste menite unor obraze mai suptiri, și eventual chiar și anumite fonduri și tiparnițe gata să ajute ieșirea la lumină a unor »opere« ca acestea? — Până la alte măsuri împotriva acestui procedeu condamnabil din toate punctele de vedere, credem că preoțimea noastră din părțile mureșene, unde probabil că vor încerca să-și facă apariția aceste sfiguri schimonosite, își va ști face datoria. E datoare chiar, să și-o facă.

B. Tg.-Mureș. Pe d. A. C. Cuza îl cunoaștem de mult. Constatăm însă mereu același lucru: nu se schimbă. Ca vârful Ceahlăului. Ține una și bună (mai probabil: rentabilă); »zidaniic«. Dintr'asta nu-l poate scoate nime, și cu nimic. Unde-i vede, și unde-i bănuiește, se napustește asupra lor și asupra oricui nu-i gata să-i pună pe toți, fără deosebire, la pastramă. Mai nou a îndrăgît strașnic pe Hitler și național-socialismul. Cum însă Papa dela Roma nu-i »nazist« și nici nu dă semne să devină vreodată; ba e pe cale de a da anafemei hitlerismului cu hitleristi cu tot, d. A. C. Cuza s'a făcut foc și pară. Să răstoarne Vaticanul, nu alta. Ci-că dacă s'ar înlătura tirania svasticeii, — horribile dictu — ar veni potopul; s'ar distruge creștinismul. Inclusive papalitatea, care, neînțelegând vorbele Mântuitorului: voi din tatăl vostru, diavolul sunteți, vorbe adresate tuturor Jidovilor din toate vremile (?) (în primul rând, probabil, după exegeza d. A. C. Cuza, Sf. Pavel, »evreul din evrei« și fiul de fariseu) ar veni, prin anafema ce ar duce-o, în contradicție cu adevărul cuzist, și — se poate altfel? — s'ar sfărâma iremediabil; s'ar nimici total. — Ce-i de zis la unele ca acestea? Nimic. În cazul cel mai bun ar fi să i-se reamintească d. A. C. Cuza sfatul lui Horațiu: Solve senescentem! Pe românește: Deshamă gloaba și pune-o la odihnă, că s'a îmbătrânit rău și nu face de trăsură! Și nici n'o prinde sburdul. — Cetind ieșirile Dsale din »Apărarea Națională« (19 August c.), numai și numai aceste gânduri îi pot veni omului.

Burse la Lic. de băieți din Blaj

Pentru Liceul de băieți din Blaj Onor. Minister al Instrucțiunii a aprobat 20 burse întregi (Lei 3360.— fiecare) și 20 semiburse (Lei 1890.— fiecare). Bursele se vor lua prin concurs (examen), care începe la 10 Septembrie. Examenul va fi în scris la l. română și matematici, și oral la română, istorie, geografie și matematici. Elevii cari vreau să ia parte la concurs trebuie să înainteze o cerere către Direcțiunea liceului până în 8 Sept. a. c. alăturând certificatul de clasă din anul precedent, de paupertate dela precepția locală și certificat dela primărie, că părinții sunt români. — *Direcțiunea.*

Școala Comercială Sup. gr. cat. de băieți, Blaj

Anunț

La Școala Comercială Superioară gr. cat. de băieți din Blaj se primesc elevi în toate patru clasele. Taxa școlară: Lei 2000. Elevii merituoși primesc scutire de taxă. Taxa de întreținere la internat: Lei 7000. Atât în școală cât și în internat se dă elevilor o educație aleasă religioasă. Cererile pentru înscriere se primesc până la 10 Sept. c. — *Direcțiunea*

Școala de menaj greco-catolică, Blaj

Aviz școlar

La Școala de menaj gr.-cat. din Blaj se primesc înscrieri în toate clasele. Sunt vacante 15 locuri de bursă în clasa I-a și IV-a. Durata cursurilor este de 4 ani, cu program de gimnaziu. Examenul pentru bursă se ține la 15 Septembrie a. c. Informațiuni se primesc la direcțiunea școlii. — *Direcțiunea*